

מחירון הנשק

(32) משנתו לקול חבטה אדירה שגשמה בחדרו ברחוב 210 ביפו. להפתעתו ראה את כוכבי השמים מנצצים מעליו. כשחיפש לאן נעלמה תקרת החדר, מצאה בשברי בטון וטיח שהיו מורדים על הריצפה.

לגבי מרדכי, סטודנט לרפואה לשעבר ו" כיום פקיד במשרד המסחר והתעשייה וצייר חובב בשעות הפנאי, לא היתה זו הפתעה. הוא לא הופתע גם עת חלה בזה אחר זה בשיגרון ובדלקת הפרקים. מאז זכה כנכה (55%) מלחמת השחרור, לקבל מידי מחלקת השיקום, תורבה מתפוררת וטהובה, נטולה כל מתקנים סניטריים.

אף על פי שהשקיע את כל חסכונו בתו"ש שיפוץ החורבה, מצאווה רופאים ומהנדסי-בנין כבלתי ראוייה לדיור וכמסכנת את שלומם ושלום משפחתו.

להתראות בצום הבא ו" שטינברג, אדמוני ובעל גוף, המתגורר בחורפה עם אשתו תו השנייה ושתי בנותיו מאשתו הראשונה, ממוסק זה שלוש שנים ב"לך ושוב" ממשרד למשרד, לאחר שביקש הלוואה שתאפשר לו לרכוש או לשכור דירה ראוייה לדיור. הבטיחות לאין ספור שניתנו על ידי מנהל מחלקת השיקום אריה פינק, להלוואות בסכום של 3.000 ל"י לא התגשמו. למרות שבית המשפט העליון המליץ על מתן הלוואה, שעה שסירב להוציא צו על תנאי נגד הרשות המוסמכת.

בשבוע החולף, כשמכתביו אל נשיא המדינה ושר הבטחון לא נענו, שכר מרדכי שטינברג חדר במלון תל אביבי ופתח בשביתת רעב עד שתיתנו לו ההלוואה המבוקשת.

חמישה ימים התכבד מרדכי על סודה בלבד, כשהוא קורא עיתונים ומעשן ללא הרף. לאחר שני ימי צום לא היה מסוגל ל" הירדם וסחרחרת החלה לתקפו. ביום ראשון עם שחר הבוא מרדכי אל מנהל מחלקת השיקום, לאחר שעל זה הופעל לחץ מצד אגודת דת הנכים. בתקיפת כף הבטיח שוב אריה פינק לסדר תוך ימים ספורים את ההלוואה.

שטינברג, שארוחתו הראשונה לאחר חמישה ימי צום, היתה כוס תה וצינים ו" השוען שאינו חש ברעב במיוחד, חיך ואמר: "להתראות בצום הבא."

היסטוריה

אדון טרומפלדור שילם

ידידי, בבקשה מן לכתוב לי בפורטוט על כל החדשות — אם יש חדשות.

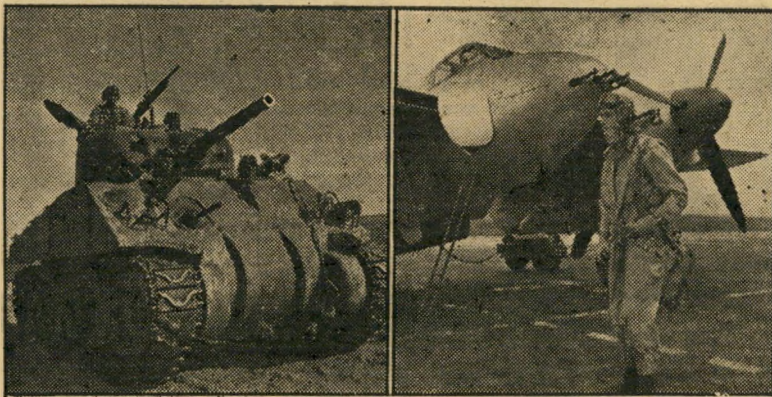
פה יש שינויים במצב. את הפלוגה העבירית הוציאו מיפו ובמקומה באו חיילים אחרים. עד כמה שידוע לי ממקור טוב (אף כי לא באופן רשמי), תכסיס הממשלה זהו: שלא להבליט את הצבא העברי דוקא ברגע זה, פן יותן תרוץ לערבים, שמה היהודים מכים ומרגיזים אותם. אבל אם יתחיל איוה דבר, אז לתת לצבא העברי את תפקידו הסביבי — להגין את הישוב. כמובן, מסביב למצב הזה כבר נבראו כל מיני שמועות, כרגיל, שעושים מאתנו "לייבור בטליון" וכדו, אבל נדמה לי שהאמת היא מה שכתבתי לך למעלה.

לא אוכל להגיד שהסקטיקה הזאת מוצאת חן בעיני. כמדומני טעות היא להעמיד את המפלגות היהודיות בצל כל פעם שיש איוה פחד — בזה רק מרכיבים את המצב ונוטעים שרש לערבוביה בעתיד. אנסה להשתדל שישתנה גם זה אבל מספקני אם יעלה הדבר הזה בידי. אין לי כל כח וכל השפעה עתה, אבל לא צריך להגזים ולראות כונה להשיג פילנו כמו שעושים אחדים מחברינו בל"ט. אנא ואנא לכתב לי מזמן לזמן על כל מה שקורה אצלכם.

תקרית בחיפה. מכתב זה, בעברית, נשלח ביום 26 במרס, 1919, במעטפה חתומה בחותמת הדואר הצבאי מ"אישם בארץ". כותבה היה סגן-משנה בשם זאב זיבונסקי. הוא צונזר על-ידי זיבונסקי עצמו, ששימש כצנזור צבאי של הגדודים העבריים בעת הירידתם בארץ. ה"ידיד" אליו נשלח המכתב היה חייל בגדוד מס' 40, בשם יצחק בן-צבי, כיום נשיא מדינת ישראל.

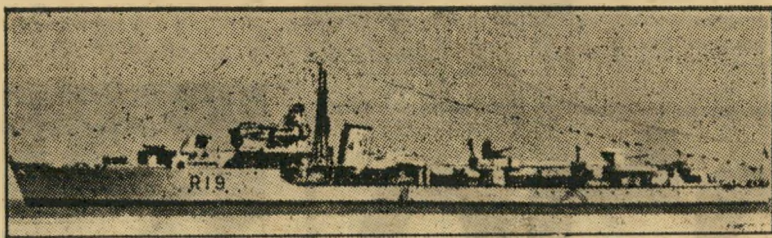
בתקופת כתיבת המכתב העסיקו הבריטים את הגדודים העבריים בתפקידי שמירה, כדי לשחרר את החיילים הבריטיים לדיכוי תנועת

(המשך בעמוד 8)

"שרמן": 54000 ל"י

"מוסקיטו": 35000 ל"י

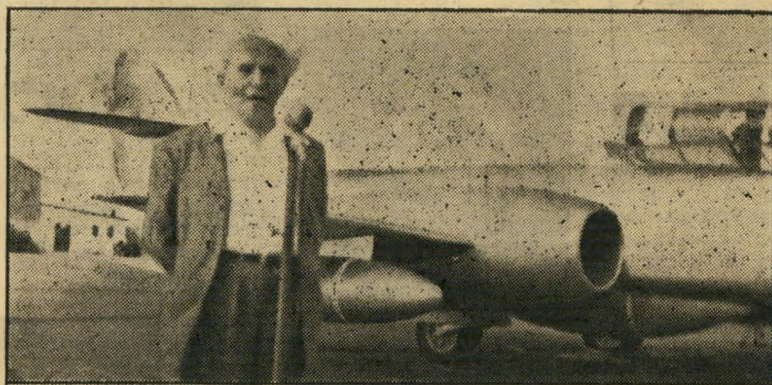
משחתה: 4000000 ל"י

פגז-מרגמה 120 מ"מ: 60 ל"י

"עוזי": 110 ל"י

"דורר": 1200 ל"י

"ממאור": 180000 ל"י

"קנברה": 1000000 ל"י

סולק על-ידי נהגו המוצק של ב"י, ששם יד על זרועו והוציאו.

גם כשנעמד הצלם ליד דלת-הכניסה של המלון לא מצא הדבר חן בעיני פמלייתו של ב"י. עטופת-המסחורין. כשראתה אותו פו" לה, שירדה במדרגות לבושה שמלה חומה, קראה לעומתו: "תלך מפה!" הוסיפה: "אינו חוצפה לצלם את בן-גוריון * מבלי שאני מזמינה אותך?"

כשצילם הצלם, בכל זאת, את משה שרת נכנס לבית-המלון (ראה תמונה), הפליטה סולה: "הוי, הוא צילם את מוישה!"

התקפת לב? גם כשניתן סוף-סוף ה" שבוע לאורחים מובחרים, ביניהם הרמטכ"ל, להיכנס לחור, לא פגו השמועות מסביב ל" הגדרה הרפואית המדוייקת של מחלת ב"י. ג"י רוסאים אחדים. שקעבו אחרי רשימת המימצאים, הוסיפו לנחש כי הבולטינים באו בעיקר להרגיע את דעת-הקהל. דעתם של רופאים אלה: היתה לבי. ג"י. התקפת לב קלה.

מסך האיטול המוגזם, שאין דומה לו אפ"י לו מסביב למיטתו של דויטס איינוהאר, הוסיף משקל להשערה זו.

אם צדקו רופאים אלה, או אם צדקו קרובי ב"י, שטענו בעקשנות כי אינו טובל אלא מאובדן שיוחיה-משקל — השבוע ריחף ס"י מן-שאלה גדול מעל לעתידו הסולטי של בן-69, רבים, גם בחוגי מפלגתו, סברו כי אין עוד להטיל עליו תפקידים כה מעייפים ומספרים כמותם הכרוכים בכהונה ממושכת כראש-ממשלה.

הממשלה

האיש שפירפר

חברי ועדת-הכספים של הכנסת שמחו לדחות את ההצבעה על הענין שעמד לדיון. איש מהם לא ידע בבירור כיצד להצביע. מלבד אנשי מפא"י והכריזה הפרוגרסיבים, הנאמנים לשלטון-בכל-מחיר, לא היה איש בטוח אם הוא שייך כרגע לקואליציה או לאופוזיציה.

אנשי מפ"ם ואחדות-העבודה, אופוזיציה ליהטת עד זה מכבר, היו בטוחים שבן-גוריון יקראם לממשלה החדשה, כשיקום ממיטת חוליו. הציונים הכלליים והדתיים לא התרגלו עדיין למצבם האופוזיציוני. הודה כי חייך מיכאל חוגי, איש ההתיישבות של ה" פועל-המזרחי: "אני קורא את דברי האוסר ויצייה ככנסת השנייה, כדי להתרגל..."

עתונאי צעיר הזכיר לו את ההלצה על האיש שנכח בתליית רוצח, תיאר את הדבר כך: "תחילה פירפר האיש, אבל אחר-כך התרגל..."

פיחכוח בגרון. יתכן כי הפרפור יופסק לפני צאת הנשמה. על אף בטחונו של ה" שמאל, שום דבר לא היה בטוח. מחלתו של ב"י, וההתעוררות הלאומית במדינה הפכו את המשא-ומתן-הארץ-ביותר-בעולם לעבר נשכח, עוד לפני שנגמר. שליטי מפא"י, שעוד אתמול לא ידעו כיצד להתחמק מחיבוק הדוב השמאלי ולפסול את הקואליציה שלא מצאה חן בעיניהם, נשמו לרוחה. הדלת נפתחה להתחלה חדשה.

מימין נשמע קולו של אדם המכתחב ב" גרון, כאיש העומד לפתוח בנאום. היה זה מנהיג הצ"כ, טרץ ברנשטיין, שרמו בלחש כי מפלגתו אולי מוכנה עתה להצטרף מחדש לממשלה, לאור המצב. הלחש נשמע במרחק 63 קילומטרים, במסדרונות הקריה. קואליציה של מפא"י עם הצ"כ, כוללת דתיים, עם או בלי מפ"ם, שוב הפכה קרובה לודאית.

האיש שסיבול מהתפתחות זו יותר מכל אדם אחר יהיה פנחס ספיר, מנהל משרד האוצר, הנחשב לגאון עולה במקצועו. כי שביקשה מפא"י מועמד לתפקיד שר המסחר והתעשייה בקואליציה השמאלית, פסח לוי אשכול על עוזרו, הציע את איש טולד-בונה הלל דן. ספיר, שחשב את עצמו בלתי-מתאים לתפקיד, אך מתאים יותר מההלל דן, נרגז, התפטר מכל תפקידיו. כתוצאה מכך הוצע לוי לתפקיד בכל זאת. עם שוב הצ"כ, יצטרף להסתפק במקומו הקודם, ויאלו דוב יוסף יועבר לתפקיד שגריר ישראל בקנדה. כי חילומים הקרובים של סגל השגרירים. עתה נשאר הצורך להחליט, בין השאר: מי יהיה ראש הממשלה הבאה?

תורת האומה

התקרה שועלמה

בליל 31.8.55 התעורר מרדכי שטינברג

פולה בן-גוריון, הרגילה לקרוא לבעלה בשעת שיחה בשם משפחתו, מדיגשה את ההברה הראשונה של גוריון.